

نام دندان ها (اسم دندان ها) + تکنیک های شماره گذاری در دندانپزشکی

آنچه در این مقاله می خوانید:

آگاهی از نام دندان در دندانپزشکی به بیماران کمک می کند تا در مورد مشکلات خود با دقت و شفافیت کامل صحبت کنند. در این مقاله به معرفی کامل نام و شماره گذاری دندان های شیری و دائمی خواهیم پرداخت تا با ساختار دقیق دهان خود بیشتر آشنا شوید.

نام دندان ها به ترتیب (اسم دندان ها در دندانپزشکی)

گذشته از اهمیت نحوه شماره گذاری دندان ها در دندانپزشکی، آگاهی از اسم دندان ها نیز دارای اهمیت ویژه ای است. به طور کلی، دندان های انسان به هفت دسته تقسیم می شوند که هر یک وظایف و کارکردهای مشخصی بر عهده دارند. اسم انواع دندان ها به ترتیب عبارتند از :

دندان شیری (Deciduous Teeth)

دندان های شیری، اولین دندان هایی انسان هستند که تعدادشان به 20 عدد می رسد؛ 10 دندان در فک بالا و 10 دندان در فک پایین. این دندان ها که شامل پیش، نیش و آسیا می شوند، نقش حیاتی در جویدن صحیح غذا، گفتار و حفظ فضای لازم برای رشد دندان های دائمی ایفا می کنند.

دندان های شیری نقشی حیاتی در رشد و تکامل دندان های دائمی دارند

دندان‌های دائمی (اسم دندان ها به انگلیسی)

با رشد کودکان، دندان‌های شیری به تدریج جای خود را به دندان‌های دائمی می‌دهند. بزرگسالان دارای 32 دندان دائمی هستند.

1. دندان پیش، ثنایا یا اینسایزور **Incisor**

دندان‌های پیشین، شامل چهار دندان در فک بالا و چهار دندان در فک پایین (2 دندان در هر ربع فک) هستند که نقش مهمی در بریدن خوراکی‌ها دارند.

دندان ثنایا اول: **(First Incisor)**

در فک بالا و پایین: دندان شماره 1

دومین دندان ثنایا: **(Second Incisor)**

در فک بالا و پایین: دندان شماره 2

2. دندان نیش یا کانین **Canine**

دندان‌های نیش شامل 4 دندان هستند که در هر ربع فک یک دندان، در مجاورت دندان‌های پیش قرار دارد. این دندان‌ها با نوک تیز، در تکه‌تکه کردن و بریدن مواد غذایی کاربرد دارند. شکل خاص آن‌ها به توزیع مناسب نیرو در هنگام غذا خوردن کمک می‌کند.

دندان نیش یا کانین: **(First Canine)**

در فک بالا و پایین: دندان شماره 3

3. دندان آسیای کوچک یا پرمولر **Premolar**

دندان‌های آسیای کوچک یا پرمولر، که در هر فک چهار عدد هستند (که چهار عدد از آن در هر فک، وظیفه اصلی خود را در خرد کردن و ریز کردن مواد غذایی ایفا می‌کنند. این دندان‌ها بزرگ‌تر و پهن‌تر از دندان‌های پیشین و نیش بوده و در کنار دندان‌های نیش قرار دارند.

پرمولر اول: **(First Premolar)**

در فک بالا و پایین: دندان شماره 4 و 5

پرمولر دوم: **(Second Premolar)**

در فک بالا و پایین: دندان شماره 6 و 7

4. دندان آسیای بزرگ یا مولر Molar

آسیای بزرگ شامل 12 دندان است که 3 دندان در بخش انتهایی هر ربع فک قرار دارند؛ به آن‌ها آسیای اول، دوم و سوم (دندان عقل) نیز گفته می‌شود.

مولر اول: (First Molar)

در فک بالا و پایین: دندان شماره 6

دومین مولر: (Second Molar)

در فک بالا و پایین: دندان شماره 7

دندان عقل (Wisdom Tooth) یا مولر سوم: (Third Molar)

شماره دندان عقل در فک بالا و پایین، 8 است.

5. دندان عقل یا wisdom tooth

در سیستم نام گذاری دندان ها به روش ایرانی به دندان آسیای سوم دندان عقل می‌گویند؛ در هر ربع فک 1 دندان عقل وجود دارد که از 16 تا 20 سالگی شروع به رشد می‌کند.

نام دندان های فک بالا

انواع دندان‌های شیری و دائمی و نقش و کاربرد آنها را در مقاله‌ای مجزا معرفی کرده‌ایم. جهت مطالعه کلیک کنید:

انواع دندان های شیری و دائمی چه کاربردی دارند؟! 🦷

نحوه نوشتن شماره دندان در نسخه (انواع سیستم های شماره گذاری دندان ها)

در سراسر جهان، سیستم‌های متنوعی جهت شمارش و اسم دندان‌ها در دندانپزشکی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در حال حاضر، ۳ روش استاندارد و بین‌المللی برای این کار وجود دارد که به شرح زیر هستند:

1. سیستم شماره گذاری ناسیونال یا یونیورسال

سیستم یونیورسال (Universal Numbering System) یکی از رایج‌ترین روش‌های شماره گذاری دندان‌ها در ایالات متحده است. در این سیستم، شمارش دندان‌ها از سمت راست فک بالایی آغاز می‌شود. دندان آسیای سوم یا دندان عقل در سمت راست، به شماره ۱ اختصاص دارد و شماره گذاری تا دندان عقل فک پایین سمت راست که شماره ۳۲ است، ادامه می‌یابد.

در این روش، دندان‌های دائمی از شماره ۱ تا ۳۲ و دندان‌های شیری از عدد ۱ تا ۲۰ شماره گذاری می‌شوند؛ در واقع **شماره دندان‌های بالا** در سیستم شماره گذاری یونیورسال از ۱ تا ۱۶ است. برای دندان‌های شیری نیز علاوه بر اعداد، از حروف انگلیسی هم استفاده می‌کنند. به‌طور مثال، دندان عقل در سمت راست فک بالا با حرف A مشخص شده و بقیه دندان‌ها به ترتیب حروف الفبای انگلیسی از A تا T نام‌گذاری شده‌اند.

روش شماره گذاری یونیورسال

سیستم یونیورسال، سیستم شماره گذاری دندان‌ها در آمریکا است.

2. شماره گذاری دندان‌ها به روش پالمر

این سیستم شماره گذاری دندان‌ها از نام دکتر کوریدون پالمر گرفته شده که روش پالمر را ابداع کرده است. در سیستم پالمر، فک به چهار بخش یا “کوادران” (هر ربع فک را یک کوادران گویند) تقسیم می‌شود. هر بخش از شماره ۱ تا ۸ کوادران دارد که شماره ۱ در هر کوادران دندان پیشین و شماره ۸ دندان عقل یا آسیای سوم است.

- کوادران ۱
- کوادران ۲

- کوادران ۳

- کوادران ۴

در سیستم نام گذاری دندان پالمر، دندان شیری در هر کوادران با حروف A تا E مشخص می‌شود.

سیستم شماره گذاری پالمر

پالمر، رایج‌ترین روی شماره گذاری دندان‌ها در ایران است

شماره دندانها در روش پالمر به صورت 1 تا 8 در هر ربع فک تعیین شده و برای شناسایی راحت‌تر نیز از کاراکترهای (L - ۱ - ۲ - ۳ - ۴) استفاده می‌شود.

3. شماره گذاری دندان‌ها به روش FDI

در سیستم شماره گذاری دندان‌ها به روش FDI، هر فک به دو قسمت تقسیم و با عددی مشخص می‌شود. در فک بالا، سمت راست با شماره 1 و سمت چپ با شماره 2 مشخص شده است؛ در فک پایین نیز، نیمه سمت چپ شماره 3 و نیمه راست شماره 4 خوانده می‌شود. برای شمارش دندان‌ها هم از روش پالمر استفاده می‌کنند. در روش اف دی آی، عدد 00 (دوصفر) نشان دهنده همه دندان‌های فک بالا و پایین است.

برای آشنایی با اسم دندان‌ها در سیستم اف دی آی در نظر داشته باشید که این روش از دو عدد برای نام گذاری دندان‌ها استفاده می‌کند. برای مثال عدد ۴۳ به شما می‌گوید که این دندان مربوط به کوادران شماره ۴ در نیمه راست فک پایین و عدد ۳ مربوط به سومین دندان در همان قسمت است.

- اگر سمت چپ عدد دو رقمی، شماره ۱ باشد: نیمه راست فک بالا
- اگر سمت چپ عدد دو رقمی، شماره ۲ باشد: نیمه چپ فک بالا
- اگر سمت چپ عدد دو رقمی، شماره ۳ باشد: نیمه چپ فک پایین
- اگر سمت چپ عدد دو رقمی، شماره ۴ باشد: نیمه راست فک پایین

سیستم شماره گذاری دندان FDA برای شناسایی دقیق دندان ها استفاده می شود

نحوه خواندن عکس OPG

با آگاهی از این 3 قانون ساده می توانید به راحتی عکس او پی جی خود را درک کنید. این قوانین به شرح زیر هستند:

1. قانون آینه

عکس OPG مثل «آینه» عمل می کند یا انگار شما روبروی پزشک ایستاده اید و او به شما نگاه می کند؛ در نتیجه سمت راست عکس = سمت چپ فک شما و سمت چپ عکس = سمت راست فک شما را نشان می دهد.

2. مفهوم رنگ ها

تراکم بافت ها در عکس رادیولوژی معمولاً به 4 رنگ دیده می شوند که هر کدام نشانه مواردی هستند که عبارت هستند از:

- سفید بسیار روشن: نشان دهنده مواد سختی مثل پرکردگی های فلزی (آمالگام)، روکش های دندان، ایمپلنت ها و پست های داخل کانال
- سفید معمولی: مینای دندان و استخوان های متراکم
- خاکستری: عاج دندان (لایه زیر مینا) و ریشه دندان ها
- سیاه: نشان دهنده «فضای خالی» یا «بافت نرم»، سوراخ های ناشی از پوسیدگی، کانال عصبی، سینوس ها و فضای بیرون دندان ها

3. تشخیص مشکلات رایج در عکس

- پوسیدگی: اگر روی سطح سفید دندان، یک لکه یا حفره سیاه رنگ دیدید، احتمالاً پوسیدگی است.
- عفونت (آبسه): اگر در نوک ریشه دندان (که در استخوان فرو رفته)، یک هاله گرد سیاه رنگ دیدید، نشانه عفونت یا کیست انتهای ریشه است (چون عفونت استخوان را می خورد و فضا را خالی و سیاه می کند).

- **عصب‌کشی:** اگر داخل ریشه دندان، یک خط سفید ممتد (شبيه به یک رشته نخ سفید) دیدید، یعنی آن دندان قبلاً عصب‌کشی و با مواد مخصوص پر شده است.
- **تحلیل لثه:** اگر سطح استخوان فک پایین‌تر از حد معمول (محل اتصال ریشه به تاج) باشد، نشانه بیماری لثه است.

سیستم شماره گذاری دندان ها در دندانپزشکی ایران چگونه است؟

سیستم شماره گذاری دندان ها در دندانپزشکی ایران بر اساس سیستم پالمر صورت می‌گیرد. در این روش، ابتدا فک به دو قسمت (در مجموع 4 کوادران) تقسیم می‌شود. شماره گذاری در هر بخش، از دندان پیش با شماره 1 آغاز شده و تا دندان آسیای سوم (دندان عقل) ادامه می‌یابد. در سیستم نام‌گذاری دندان ایرانی، آخرین دندان آسیای بزرگ دندان عقل است که به دلیل جابه‌جایی یا نهفتگی، بیشترین مشکلات را ایجاد می‌کند؛ به همین دلیل شناخت **بهترین زمان کشیدن دندان عقل** اهمیت زیادی دارد.

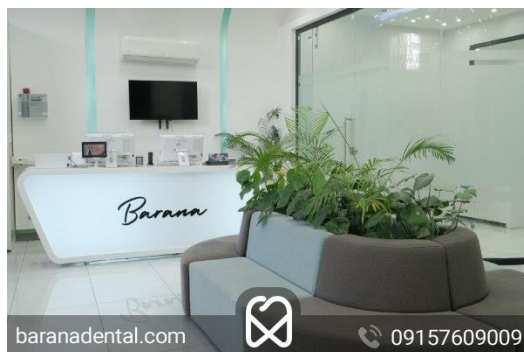
در سایت Kenhub نیز می‌خوانیم:

هر ربع فک در یک فرد بالغ شامل دو دندان پیشین، یک دندان نیش، دو دندان آسیاب کوچک و سه دندان آسیاب بزرگ است. دندان‌های نیش به دلیل ریشه‌های بلندشان، پایدارترین دندان‌ها در قوس فکی هستند

منبع: kenhub.com

جمع بندی؛ سیستم های شماره‌گذاری دندان ها

نام و شماره دندان ها در دندانپزشکی براساس سیستم‌های استاندارد انجام می‌شود. این روش از دندان‌های ثنایا آغاز شده و تا دندان‌های آسیای سوم (دندان عقل) ادامه می‌یابد. استفاده از این سیستم، دقت و سهولت بیشتری در ثبت و تشخیص وضعیت دندان‌ها ایجاد می‌کند.

کلینیک بارانا ارائه‌دهنده خدمات دندانپزشکی در مشهد؛ با کیفیت بالا و قیمتی مناسب

برای رزرو نوبت جهت اقدامات درمانی یا زیبایی دندان در کلینیک بارانا و دریافت مشاوره تخصصی و رایگان، با شماره‌های **051-37609009** یا **09157609009** تماس بگیرید.

سوالات متداول راجع به نام دندان ها و نحوه شماره گذاری دندان

1. اصلی ترین سیستم شماره گذاری دندان ها کدام است؟

سیستم یونیورسال و پالمر پرکاربردترین سیستم های شماره گذاری دندان ها در سایر کشورهای جهان هستند.

2. ربع دندان چیست؟

دهان به چهار ربع تقسیم بندی می شود. ربع اول سمت چپ بالای دهان، ربع دوم سمت راست بالا، ربع سوم پایین سمت راست و ربع چهارم پایین سمت چپ است.

3. شماره گذاری دندان کودکان در سیستم یونیورسال چگونه است؟

تعیین شماره دندان شیری در این سیستم از کودکان ۲ یعنی دندان آسیای دوم در سمت راست فک بالا آغاز شده و به صورت ساعتگرد ادامه دارد.